

Kohtuasi C-501/22**Eelotsusetaotlus****Saabumise kuupäev:**

22. juuli 2022

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Conseil d'État (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

22. juuli 2022

Kaebaja:

Association interprofessionnelle des fruits et légumes frais (Interfel)

Vastustaja:

Ministère de l'Agriculture et de la Souveraineté alimentaire
(Põllumajandus- ja toidualase suveräänsuse ministeerium)

CONSEIL D'ÉTAT (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu)

lahendab kohtuvaidlust

[...]

**ASSOCIATION
INTERPROFESSIONNELLE DES
FRUITS ET LEGUMES FRAIS**

[...]

Menetluse kirjeldus.

Kaebusega ja repliigiga, mis saabusid Conseil d'État' (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) kohtuvaidluste kantseleisse 5. märtsil 2021 ja 8. juulil 2022, palub association interprofessionnelle des fruits et légumes frais (värskete puu- ja köögiviljade tootmisharudevaheline ühendus) (Interfel) Conseil d'État'l:

1) tühistada pädevuse ületamise tõttu 7. septembri 2020. aasta otsus, millega põllumajandus- ja toiduminister keeldus laiendamast majandusaastaid 2021-2023 käsitlevat, Interfeli raames sõlmitud tootmisharudevahelist kokkulepet „Virsikud-nektariinid-suurusnõuded“, ja tema otsus, millega jäeti vaikimisi rahuldamata selle otsuse peale esitatud vaie;

2) kohustada põllumajandus- ja toiduministrit halduskohtuseadustiku (code de justice administrative) artiklite L. 911-1 ja L 911-2 alusel vaatama kahe kuu jooksul alates Conseil d'État' (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) otsusest teatamisest uuesti läbi tema taotlus laiendada majandusaastaid 2021-2023 käsitlevat tootmisharudevahelist kokkulepet „Virsikud-nektariinid-suurusnõuded“;

[...]

Ta väidab, et:

- 7. septembri 2020. aasta otsus on ebapiisavalt põhjendatud, rikkudes nõnda maaelu- ja merekalanduse seadustiku (code rural et de la pêche maritime) artikli L. 632-4 viimast lõiku;
- 7. septembri 2020. aasta otsuse tegi ametiasutus, kellel puudus selleks pädevus;
- laiendamisest keeldumisega on rikutud õiguskindluse ja õiguspärase ootuse põhimõtteid;
- laiendamisest keeldumisega on toimunud võimu kuritarvitamine, kuna ametiasutus teostas otstarbekuse, mitte õiguspärasuse kontrolli;
- laiendamisest keeldumisega on tehtud ilmselge kaalutlusviga, kuna kaebaja oli tõendanud suurusnõudeid puudutavate meetmete kvalitatiivset mõju;
- laiendamisest keeldumise põhjenduses, mille kohaselt on jäetud teatamata 9. septembri 2015. aasta määruse nr 2015/1535 artikli 210 alusel, on rikutud õigusnormi ja tehtud faktiviga.

Põllumajandus- ja toiduminister palub 22. aprillil 2022 registreeritud kostja vastuses jätta kaebus rahuldamata. Ta väidab, et kaebaja esitatud väited ei ole põhjendatud.

[...]

Arvesse on võetud järgmisi õigusnorme:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013;
- komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 543/2011;

- komisjoni 12. juuli 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 2019/428;

[...]

Arvesse on võetud järgmist:

- 1 Toimiku dokumentidest nähtub, et maaelu- ja merekalanduse seadustiku (code rural et de la pêche maritime) artikli L. 632-1 alusel tunnustatud tootmisharudevaheline ühendus association interprofessionnelle des fruits et légumes frais (Interfel) sõlmis 10. juunil 2020 majandusaastaid 2021-2023 käsitleva tootmisharudevahelise kokkuleppe „Virsikud-nektariinid-suurusnõuded“, mis nägi eelkõige ette väikesesse suurskategoriasse (D) kuuluvate virsikute ja nektariinide turustamise keelu kogu turustusperioodi vältel. Ühendus Interfel taotles põllumajandus- ja toiduministrilt selle kokkuleppe laiendamist. 7. septembri 2020. aasta otsusega keeldus põllumajandus- ja toiduminister selle kokkuleppe laiendamisest. Ühendus Interfel palub tühistada pädevuse ületamise tõttu see otsus ning vaikimisi tehtud otsus, millega minister jättis rahuldamata vaide, mille see ühendus oli laiendamisest keeldumise peale esitanud.
- 2 Ühelt poolt on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, artiklis 164 sätestatud: „1. Kui liikmesriigi teatavas majanduspiirkonnas või teatavates majanduspiirkondades tegutsevat tunnustatud tootjaorganisatsiooni, tunnustatud tootjaorganisatsioonide liitu või tunnustatud tootmisharudevahelist organisatsiooni käsitatakse teatava toote tootmise, müügi või töötlemise osas representatiivsena, võib asjaomane liikmesriik kõnealuse organisatsiooni taotluse põhjal muuta mõned selle organisatsiooni kokkulepped, otsused või kooskõlastatud tegevused piiratud ajaks siduvaks teistele asjaomases piirkonnas või asjaomastes piirkondades üksi või rühmadena tegutsevatele ettevõtjatele, kes sellesse organisatsiooni või liitu ei kuulu./ (...) 4. Eeskirjadega, mille laiendamist teistele ettevõtjatele võib lõike 1 kohaselt taotleda, täidetakse ühte järgmistest eesmärkidest: / (...) b) liidu või siseriiklikest eeskirjadest karmimad tootmiseeskirjad; / (...) d) turustamine; (...) k) pakendamise ja esitusviisi minimaalsete kvaliteediomaduste ja miinimumnormide määratlemine; (...) / Kõnealuste eeskirjadega ei tekitata mingit kahju asjaomase liikmesriigi või liidu teistele ettevõtjatele, neil ei ole ühtegi artikli 210 lõikes 4 loetletud mõju ning need ei ole muul moel vastuolus kehtiva liidu õigusega või kehtivate siseriiklike eeskirjadega. (...)“
- 3 Teiselt poolt on 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 75 sätestatud: „1. Turustamisstandardeid võib kohaldada ühe või mitme allpool loetletud sektori ja toote suhtes: / (...) b) puu- ja köögivili; (...). / 3. Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 26 kohaldamist, võivad lõikes 1 osutatud turustamisstandardid hõlmata ühte või

mitut järgmistest nõuetest, mis määratakse kindlaks sektori- või tootepõhiselt ning põhinevad iga sektori eripäral, vajadusel reguleerida turuleviimist ning käesoleva artikli lõikes 5 määratletud tingimustel: /(...) b) klassifitseerimiskriteeriumid, nagu klassidesse liigitamine, kaal, suurus, vanus, kategooria; (...).“ Komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmääruse (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga, mida on muudetud komisjoni 12. juuli 2018. aasta delegeeritud määrusega (EL) nr 2019/428, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 543/2011 teatavate turustamisstandardite osas puu- ja köögiviljasektoris, I lisa B osa 5. osa „Virsikute ja nektariinide turustamisstandard“ näeb eelkõige ette, et „[m]iinimumsuurus on: — / ekstraklassi puhul 56 mm või 85g, — | I ja II klassi puhul 51 mm või 65 g“ ning „[a]javahemikul 1. juulist kuni 31. oktoobrini (põhjapoolkera), 1. jaanuarist 30. aprillini (lõunapoolkera) ei turustata vilja, mille näitajad on väiksemad kui 56 mm või 85 g.“

- 4 Toimiku materjalidest nähtub, et majandusaastaid 2021-2023 käsitlev ühenduse Interfel sõlmitud tootmisharudevaheline kokkulepe virsikute ja nektariinide turustamiseeskirjade kohta näeb ette, et Prantsusmaal toodetud ning Prantsuse turul turustamiseks ja ekspordiks ette nähtud virsikute ja nektariinide miinimumsuurus peab olema 56 millimeetrit või 85 grammi kõikides turustamisetappides ja kogu turustusaasta jooksul. Need tingimused on rangemad, kui on ette nähtud komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 eespool viidatud I lisa B osa 5. osa sätetes.
- 5 Ühendus Interfel põhjendas selle kokkuleppe laiendamise taotluses kõnealust lisapiirangut sooviga tagada tarbijatele müüdavate puuviljade kvaliteet. Punktis 2 viidatud 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 lõike 4 sätetes on aga sõnaselgelt lubatud laiendada liidu õigusnormides ette nähtud eeskirjadest karmimaid eeskirju kehtestavaid kokkuleppeid üksnes punktis b nimetatud „tootmiseeskirjade“ valdkonnas.
- 6 Vastus väitele, et minister ei saanud õiguspäraselt keelduda vaidlusaluse kokkuleppe laiendamisest, kuna ühendus oli tõendanud neid suurusnõudeid puudutavate meetmete, mille laiendamist taotleti, kasulikku mõju kvaliteedile, sõltub vastusest küsimusele, kas määruse (EL) nr 1308/2013 artiklit 164 tuleb tõlgendada nii, et sellega on lubatud laiendada tootmisharudevahelisi kokkuleppeid, mis näevad ette liidu õigusnormides ette nähtud eeskirjadest karmimaid eeskirju mitte üksnes selle artikli punktis b nimetatud „tootmiseeskirjade“ osas, vaid ka kõikides punktis a ja punktides c-n nimetatud valdkondades, mille puhul on selles artiklis ette nähtud, et tootmisharudevahelise kokkuleppe laiendamist võib taotleda; ning eelkõige, kas see artikkel lubab rangemate eeskirjade vastuvõtmist tootmisharudevahelise kokkuleppe kujul ning nende eeskirjade laiendamist kõikidele ettevõtjatele, samas kui liidu õigusnormid näevad ette turustuseeskirjad teatud klassi puu- või köögiviljade suhtes.

- 7 Punktis 6 esitatud küsimus on kõnesoleva kohtuasja lahendamiseks otsustav ja see tekitab tõsiseid tõlgendusraskusi, kui puudub Euroopa Liidu Kohtu praktika, mis selgitaks asjaomaste õigusnormide eset ja ulatust. Sellest tulenevalt tuleb see esitada vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 267 Euroopa Kohtule ning peatada puu- ja köögiviljade tootmisharudevahelise ühenduse kaebuse menetlus seniks, kuni Euroopa Kohus on teinud otsuse.

OTSUS:

Artikkel 1: Peatada kohtumenetlus association interprofessionnelle des fruits et légumes frais esitatud kaebuse üle seniks, kuni Euroopa Liidu Kohus on teinud otsuse küsimuse kohta, kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, artiklit 164 tuleb tõlgendada nii, et sellega on lubatud laiendada tootmisharudevahelisi kokkuleppeid, mis näevad ette liidu õigusnormides ette nähtud eeskirjadest karmimaid eeskirju mitte üksnes selle artikli punktis b nimetatud „tootmiseeskirjade“ osas, vaid ka kõikides teistes punktis a ja punktides c-n nimetatud valdkondades, mille puhul on selles artiklis ette nähtud, et tootmisharudevahelise kokkuleppe laiendamist võib taotleda; ning eelkõige, kas see artikkel lubab rangemate eeskirjade vastuvõtmist tootmisharudevahelise kokkuleppe kujul ning nende eeskirjade laiendamist kõikidele ettevõtjatele, samas kui liidu õigusnormid näevad ette turustuseeskirjad teatud klassi puu- või köögiviljade suhtes.

[...]